

2005

TOIMINTAKERTOMUS 2005

SUOMEN UNESCO-TOIMIKUNTA

UNESCO

YK:n kasvat-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unesco (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) perustettiin vuonna 1945. Perussääntönsä mukaisesti sen tehtävänä on "myötävaikuttaa rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseen edistämällä kansojen välistä yhteistyötä kasvatuksen, tieteen ja kulttuurin avulla". Unesco on yksi YK:n erityisjärjestöistä. Erityisjärjestöt ovat itsenäisiä kansainvälisiä järjestöjä, joilla on omat jäsenvaltionsa, omat päätösvaltaiset ja toimeenpanevat elimensä sekä oma budjettinsa. Unescon peruskirjan allekirjoitti vuonna 1946 yhteensä kaksikymmentä valtiota. Järjestöön kuuluu 190 jäsenmaata.

Unescon toimialat ovat kasvat-, luonnontieteet, humanistiset ja yhteiskuntatieteet, kulttuuri (johon lukeutuu myös maailman kulttuuri- ja luonnonperintö) sekä viestintä mukaan lukien kirjastot, arkistotoimi ja informatiikka. Unescon päämaja sijaitsee Pariisissa. Järjestön kotisivun osoite on <http://www.unesco.org>.

Unescon kauden 2004 –2005 ohjelman ensisijaiset toimialaiset prioriteetit ovat YK:n vuosituhatjulistuksen toteuttamisen kannalta merkittävä Koulutus kaikille -prosessi (Education for All, EFA), vesiresurssit ja ekosysteemit, tieteen ja teknologian eettiset ulottuvuudet, kulttuuridiversiteetti ja kulttuurien välien dialogi sekä pääsy tietoon.

Unesco oli ensimmäinen kansainvälisen sivistisyhteistyön järjestö, joka avautui Suomelle toisen maailmansodan jälkeen. Suomi liittyi Unescoon kymmenen vuotta järjestön perustamisen jälkeen vuonna 1956, jolloin jo muun muassa kaikki muut Pohjoismaat olivat jäseniä. Silloinen Suomen Lontoon-suurlähettiläs Sakari Tuomioja talletti Ison-Britannian ulkoministeriön hyväksymisasiakirjat ja allekirjoitti Unescon perussäännön lokakuun 10. päivänä 1956. Liittyminen tapahtui Lontoossa YK:n peruskirjan mukaisesti. Vuotta aikaisemmin Suomi oli hyväksytty Yhdistyneiden kansakuntien jäseneksi. Unescon ja jäsenmaiden välisinä yhteistoiminta-eliminä toimivat suurimmassa osassa jäsenmaita kansalliset Unesco-toimikunnat.

Kansalliset toimikunnat ovat Unescon erityispiirre YK-järjestelmässä. Unesco on ainoa YK-järjestö, jolla on kansallisten toimikuntien muodostama verkosto tukena. Ne luovat ainutlaatuisen globaalien verkoston järjestön ja jäsenmaiden välille. Useimmilla jäsenmailla on lisäksi pysyvä edustusto Unescossa. Myös edustustot toimivat linkkinä Unescon ja jäsenmaiden välillä.

Heti Suomen liittymisen jälkeen asetettiin opetusministeriön alaisuuteen Suomen Unesco-toimikunta, jonka tehtävänä on avustaa valtioneuvostoa Unescon toimintaan liittyvien kysymysten valmistelussa ja hoidossa. Toimikunnan jäsenet edustavat järjestön eri toimialoja ja sen kautta saatetaan koulutus-, tiede-, kulttuuri- ja viestintäalan suomalaiset asiantuntijat Unescon maailmanlaajuisten verkostojen yhteyteen. Toimikunnan tehtäviin kuuluu myös viestittää kuvaa suomalaisista opetus-, tiede-, kulttuuri- ja viestintäaloista Unescolle ja sen kautta erityisesti järjestön jäsenmaille muissa maanosissa. Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristötehtäviä hoidetaan virkatyönä opetusministeriön kansainvälisten asiain sihteeristössä.

Kannen kuvitus liittyy kansainväliseen fysiikan vuoteen 2005. Lisätietoja aiheesta toimintakertomuksen sivulla 15.

Toimittaja: Mikko Cantell

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	2		
2. Suomen Unesco-toimikunta	4		
<i>Unescon yleiskokouksen 33. istunto 3.–21.10. Pariisissa</i>			
3. Toiminta	8		
3.1. Kasvatus	8		
Education for All – the Quality Imperative Seminaari koulutuksen laadusta ja kehitysyhteistyöstä 10.3.2005 Kasvatuksella kohti kestäväää kehitystä -konferenssi 13.–15.6.2005 Unesco-oppituoli "Kulttuurien väliseen ymmärtä- miseen kasvattaminen ja kouluttaminen", Jyväskylän yliopisto Kulttuurien välistä vuorovaikutusta oppimassa <i>Dosentti Rauni Räsänen, Oulun yliopisto, kasvatus- tieteiden ja opettajankoulutuksen yksikkö</i> Unescon ASP-kouluverkko ja maailmanperintö- kasvatus Suomessa vuonna 2005 <i>Ylitarkastaja Pekka Elo, kansallinen ASP- ja maailmanperintökasvatuskoordinaattori, Opetushallitus</i>			
3.2. Tieteet	14		
Tsunamin jälkiselvittely Suomen IOC-toiminta vuonna 2005 <i>Tutkija Tapani Stipa, Merentutkimuslaitos, Osas- tonjohtaja Matti Perttilä, Merentutkimuslaitos</i> Kansainvälinen Fysiikan Vuosi 2005/World Year of Physics 2005 <i>Professori Keijo Hämäläinen, Helsingin yliopisto, Suomen fyysikkoseuran puheenjohtaja</i>			
		3.3. Kulttuuri ja viestintä	16
		Virtual Literary Society Kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelua ja edistämistä koskeva sopimus Välimerellinen painotus Erityisneuvonantaja Adolf Ogi Suomessa Kehitysmaat alakynnessä kulttuurikaupankäynnissä Unesco ja "Digital Divide"	
		4. Hyödyllistä tietoa Unescosta	20
		Suomen pysyvä Unesco-edustusto Pariisissa <i>Pysyvän edustajan sijainen, ministerineuvos Pia Hillo, Suomen pysyvä edustusto</i> Suomen maksuosuus ja muu tuki Unescon sihteeristö ja harjoittelu Unescossa Suomalaiset Unescossa Pysyvä edustusto Töihin Unescoon	
		Liite: Valtioneuvoston asetus Suomen Unesco- toimikunnasta 1262/2002	22
		Dokumentaatiokeskukset	23
		Unescon sihteeristön organisaatio	24

Vuonna 2005 vietettiin kansainvälistä
fysiikan vuotta www.wyp.org

1. JOHDANTO

Suomen Unesco-toimikunta keskittyi toiminnassaan edellisvuosien tapaan erityisesti YK:n vuosituhattavoitteiden (Millennium Development Goals, MDG) toimeenpanoon ja seurantaan eri aloilla, näkökulmanaan luonnollisesti Unescon mandaatti.

Toimikunta kokoontui vuoden aikana varsinaisiin kokouksiin vuoden aikana vain kolme kertaa, mutta toimi sitä ahkerammin *ad hoc* kokousten välillä syksyn yleiskokousvalmistelujen tiimoilta. Toimikunnan puitteissa järjestettiin Helsingissä toukokuussa pohjoismainen yleiskokousta valmisteleva kokous, joka osoittautui hyvin tarkoituksenmukaiseksi ja hyödylliseksi. Kokouksessa sovittiin alustavasti yhteisistä linjauksista liittyen mm. reformikysymyksiin ja vaaliedokkuuksiin. Kokouksessa sovittiin myös myöhemmin yleiskokouksessa hyväksytyin tiedeohjelmien tarkastusta (*overall review*) koskevan päätöslauselman sisällöstä ja tavoitteista.

Vuoden ensimmäisen kokouksen teemaksi valikoitui hyökyaaltokatastrofi Aasiassa. Merentutkimuslaitoksen vt. ylijohtaja Matti Perttilä esitteli toimikunnalle tsunamin syntyä ja varoitusjärjestelmän toimintaperiaatteita ja kehittämistyötä. Toimikunta päätti kokouksessa esittää Aasian katastrofin humanitaarista ja jälleenrakennusapua koordinoivalle kansalliselle työryhmälle vetoamuksen, että Suomi tukisi varoitusjärjestelmän kehittämistä hallitustenvälisen valtamerikomission IOC:n puitteissa.

Vuonna 2005 alkoi YK:n kestävä kehitystä edistävän koulutuksen vuosikymmen 2005–2014. Toimikunnan kasvatusryhmän työssä niin vuosituhattavoitteiden, Koulutus kaikille -prosessin kuin kestävä kehitystä edistävän koulutuksenkin tavoitteet limittyivät toisiinsa koko vuoden ajan. Tavoitteita pyrittiin paitsi edistämään, myös tekemään erityisesti kansallisesti aiempaa tunnetummiksi.

Tiedesektorin osalta toimikunta osallistui perustiedeohjelma IBSP:n (International Basic Sciences Programme) valmisteluun ja käynnistämiseen sekä kansallisella että Unescon organisaation tasolla mm. tiivistämällä yhteistyötä Suomen Akatemian kanssa, luomalla uusia

yhteyksiä Unescon eri luonnontieteellisten ohjelmien suomalaisiantuntijoiden välille sekä kiinnittämällä hallitustenvälisen valtamerikomission IOC:n toimintaan erityistä huomiota Aasian maanjäristys- ja hyökyaaltokatastrofin jälkeisessä jälleenrakennustyössä.

Suomen vuonna 2003 alkanut jäsenyys Unescon yhteiskuntatieteellisen MOST-ohjelman (Management of Social Transformations) hallituksen byroossa jatkui vielä vuoden 2005. Ihmisoikeudet ja erityisesti ihmisoikeuskasvatusta olivat toimikunnalle keskeisiä kokonaisuuksia myös vuonna 2005.

Kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suo- jelta ja edistämistä koskeva yleissopimus (ns. kulttuuridiversiteettisopimus) hyväksyttiin Unescon yleiskokouksessa lokakuussa. Toimikunta oli sopimuksen valmisteluissa aktiivisesti mukana ja oli järjestämässä hyvissä ajoin ke- vällä 2005 asiasta kansallista keskustelu- ja kuulemistilaisuutta. Toimikunta pyrki toimil- laan myötävaikuttamaan Unescon panokseen Anna Lindh -välimerisäätiön toiminnassa ja tukemisessa. Toimikunta kutsui myös koolle kulttuurialan tiedotuskeskusten ja kulttuurin yleisseurojen edustajia keskustelemaan Unescon kulttuurisektorin ajankohtaisista aiheista.

Viestintäsektorin keskeisin kokonaisuus oli tietoyhteiskunnan huippukokouksen (WSIS) ensimmäisen osan seuranta ja Tunisissa mar- raskuussa järjestettyyn toiseen osaan valmistau- tuminen. Tähän liittyen toimikunta järjesti pää- asiassa toimittajille ja alan tutkijoille suunnatun seminaarin "Mikä ihmeen WSIS?". Toimikunta tuki osaltaan Tunisin toimintaohjelmaa, erityi- senä painopisteenään diversiteettiulottuvuus.

Toimikunta piti myös esillä IFAP- (Infor- mation for All) ja IPDC-ohjelmien (International Programme for the Development of Commu- nication) seuranta ja IPDC:n kehittämistä, toimintaan osallistumista ja tukemista talou- dellisesti.

YK:n pääsihteeri Kofi Annan julisti 5.11.2005 YK:n liikuntakasvatusta teemavuoden avatuksi muistuttaen, että liikunta on universaali kieli, joka voi parhaimmillaan auttaa lähentämään ihmisiä heidän sosiaalisesta tai taloudellisesta

© Adam Rogers/United Nations Capital Development Fund

YK:n pääomakehitysrahasto UNCDF tukee Filippiineilä pienimuotoista yrittämistä järjestämällä pääsyn menestymiseen tarvittaviin palveluihin. Kuvan Betty Sardena Panayn saarelta Filippiineillä sai 25 000 pesoa (400 US dollaria) LifeBankilta investoidakseen ruukku-kauppaan. Sardena kertoo tienaanensa nyt riittävästi kukkaruukkujen valmistamiseen ja myymiseen sekä elinolojen parantamiseen ja uudelleen investointeihin. Sardena ja hänen tyttärensä tekevät töitä kotonaan, josta asiakkaat tulevat suoraan ostamaan tuotteita.

taustastaan ja uskonnostaan riippumatta. Tähän yhteyteen sopikin vain muutama viikko aikaisemmin hyväksytty anti-dopingia koskeva yleissopimus.

2005 vietettiin myös kansainvälistä pienluottojen vuotta, mistä muistuttavat toimintakertomukseen kerätyt kuvat eri puolilta maailmaa.

Kertomus sisältää toimikunnan jäsenen, dosentti Rauni Räsänen artikkelin "Kulttuurien välistä vuorovaikutusta oppimassa". Rauni Räsänen toimi vuoden aikana mm. opetusministeriön asettamassa työryhmässä, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus kansainvälisyyskasvatuksen toimenpideohjelmaksi. Merentutkimuslaitoksen tutkija Tapani Stipa ja osastonjohtaja Matti Perttilä ovat laatineet toisen toimikunnan kanalta relevantin artikkelin, joka käsittelee tsunamin jälkiselvittelyä ja Suomen IOC-toimintaa.

YK:n Vuosituhattulistuksessa asetetut kehityspäämäärät:

Päämäärä 1: Äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistaminen

Alle 1 USD päivässä ansaitsevien osuuden puolittaminen vuoteen 2015 mennessä; nälkäisten osuuden puolittaminen vuoteen 2015 mennessä

Päämäärä 2. Peruskoulutusmahdollisuuksien takaaminen kaikille

Kaikilla lapsilla mahdollisuus suorittaa peruskoulutus vuoteen 2015 mennessä

Päämäärä 3. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen ja naisten aseman parantaminen

Sukupuolten välisen eriarvoisuuden poistuminen ensimmäisellä ja toisella asteella vuoteen 2005 mennessä sekä kaikilla koulutuksen tasoilla vuoteen 2015 mennessä

Päämäärä 4. Lapsikuolleisuuden vähentäminen

Alle 5-vuotiaiden kuolleisuuden vähentäminen kahdella kolmanneksella vuoteen 2015 mennessä

Päämäärä 5. Odottavien äitien terveydentilan parantaminen

Äitikuolleisuuden vähentäminen kolmella neljänneksellä vuoteen 2015 mennessä

Päämäärä 6. HIV/AIDSin, malarian sekä muiden tautien vastainen taistelu

HIV/AIDSin leviämisen pysäyttäminen ja kääntäminen laskuun vuoteen 2015 mennessä; malarian ja muiden merkittävien tautien leviämisen pysäyttäminen ja kääntäminen laskuun vuoteen 2015 mennessä

Päämäärä 7. Ympäristön kestävä kehityksen varmistaminen

Kukin maa sisällyttää kehityspolitiikkaansa kestävä kehityksen periaatteet ja pysäyttää luonnonvarojen hupenemisen

Veden ja sanitaation puutteesta kärsivien määrän puolittaminen vuoteen 2015 mennessä; vähintään 100 miljoonan slummiasukkaan elämän laadun parantaminen vuoteen 2020 mennessä

Päämäärä 8. Luoda globaali kumppanuus kehitykselle

Kehittää oikeudenmukaista ja sääntöperustaista kansainvälistä kauppa- ja rahoitusjärjestelmää; lisätä kehitysyhteistyötä köyhyyden vähentämiseen sitoutuneille kehitysmaille; vastata vähiten kehittyneiden maiden erityisiin tarpeisiin; ratkaista kehitysmaiden velkaongelma kansallisin ja kansainvälisin toimin, jotta velkataakasta tulee pitkällä tähtäimellä siedettävä; luoda ja toteuttaa yhdessä kehitysmaiden kanssa strategioita nuorten työllistämiseksi; uuden teknologian ja erityisesti informaatioteknologian hyötyjen saattaminen kehitysmaiden käyttöön yhdessä yksityisen sektorin kanssa sekä turvata välttämättömien lääkkeiden saatavuus kehitysmaille yhteistyössä lääketeollisuuden kanssa

2. SUOMEN UNESCO-TOIMIKUNTA

Unescon perussäännön artiklassa 7 jäsenvaltioiden velvoitetaan perustamaan kansallinen toimikunta, jossa ovat edustettuina hallitus ja tärkeimmät kasvatuksen, tieteen ja kulttuurin alaan kuuluvia kysymyksiä harrastavat kansalliset yhteisöt. Tällä hetkellä 190 kansallista Unesco-toimikuntaa muodostavat koko maailman kattavan ainutlaatuisen yhteistyöverkoston. Suomeen perustettiin oma Unesco-toimikunta vuonna 1957 kansalliseksi neuvonantajaksi asiantuntijatoimikunnaksi ja yhteistoimintaelimeksi.

Valtioneuvosto kutsuu Suomen Unesco-toimikuntaan puheenjohtajan ja lisäksi enintään yksitoista muuta jäsentä, joiden tulee edustaa Unescon toiminnan eri aloja. Jäsenten lisäksi opetusministeriö kutsuu toimikuntaan, sitä ensin kuultuaan, tarvittavan määrän asiantuntijoita. Toimikunnan toimikausi on neljä kalenterivuotta. Opetusministeriön ja ulkoasiainministeriön edustajilla on oikeus olla toimikunnan kokouksissa läsnä ja heillä on niissä puhevalta. Kansallinen toimikunta on neuvonantava yhteistyöelin suhteessa Unescoon, valtioneuvostoon ja opetusministeriöön. Toimikunnan tehtävät on lueteltu Suomen Unesco-toimikunnasta vuonna 2002 annetun uudistetun asetuksen toisessa pykälässä: "Unesco-toimikunnan tulee antaa opetusministeriölle ja valtioneuvostolle lausuntoja ja tehdä aloitteita asioista, jotka koskevat:

1) toimenpiteitä, jotka aiheutuvat Unescon yleiskokousten ja hallintoelinten sekä Unescon järjestämien kansainvälisten kokousten ja neuvottelujen päätöksistä ja suosituksista Suomessa;

2) Unescon toimintaan liittyviä muita laajakantoisia ja periaatteellisia kysymyksiä;

3) Suomen edustusta Unescon yleiskokouksissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;

4) muita Unescon toimialoja koskevia kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä, jotka opetusministeriö määrää toimikunnan käsiteltäviksi; sekä

5) Unescon päämäärien ja toiminnan tunnetuksi tekemistä."

Unesco-toimikunta kokoontui vuoden 2005 aikana kolme kertaa, keskittyen erityisesti mm. seuraaviin teemoihin:

- *Koulutus kaikille -prosessin (Education For All, EFA) tukeminen, mukaan lukien kansallisen EFA-toimintasuunnitelman seuranta. Myös YK:n lukutaitovuosisikymmen (2003–2012 ja kestävä kehitys) edistävän koulutuksen vuosikymmen (2005–2014) ovat tähän yhteyteen erottamattomasti liittyviä kokonaisuuksia.*

- *kestävän kehityksen tukeminen. Toimikunta pyrki omalta osaltaan edistämään Johannesburgin seurantaan siten, että kestävän kehityksen kaikki kolme pilaria (ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen ulottuvuus) tulevat tasapainoisesti huomioon otetuiksi.*

- *kulttuuridiversiteetti ja kulttuurien välinen vuoropuhelu. Toimikunta myötävaikutti kulttuurista moninaisuutta koskevan yleissopimusluonnoksen valmisteluun ja mm. kutsui koolle kansallisen kuulemistilaisuuden hallitustenvälisen kokouksen tiimoilta. Kulttuurien välisen dialogin osalta yhteistyötä pyrittiin kehittämään muun muassa Anna Lindh -välimerisäätiön kanssa.*

- *tietoyhteiskuntakehityksen tukeminen. Toimikunta osallistui tietoyhteiskunnan huippukokouksen (WSIS) ensimmäisen osan seurantaan ja toisen osan (Tunisissa marraskuussa 2005) valmisteluun. Toiseen osaan valmistautumiseen liittyen toimikunta järjesti seminaarin nimellä "Mikä ihmeen WSIS?" sananvapauden päivän yhteydessä 3. toukokuuta.*

- *eräänä erityiskiinnostuksen kohteena toimikunnalla oli vuonna 2005 osallistuminen ja vaikuttaminen Suomen kehityspoliittikkaan sekä kehitysyhteistyön tukemiseen Unescon toimialoilla. Suomen tuki vuonna 2005 oli 1 344 725 euroa.*

Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristötehtävistä vastaa opetusministeriö ja sen pääsihteerinä toimii kulttuuriasianneuvos Zabrina Holmström.

Opetusministeriön muut Unesco-asioita hoitavat virkamiehet ovat vuonna 2005 olleet suunnittelija Hannu Vainonen, erityisneuvonantaja Liisa Männistö (4.11.2005 saakka) sekä kansainvälisen vaihdon sihteeri Aila Rapeli

Unesco-työssä on avustanut lisäksi työelämävalmennukseen osallistuvana valtiotieteiden maisteri Tuuli Vattulainen 1.4.–31.5.2005.

Suomen Unesco-toimikunnan internetsivut osoitteessa: www.minedu.fi/opm/unesco/suomen_unesco.html

Toimikunnan kokoonpano toimikaudella 2003–2006 on seuraava:

Puheenjohtaja:

Valtioneuvos Harri Holkeri

Jäsenet:

Professori Riitta Keiski, *Oulun yliopisto, Prosessitekniikan osasto*

Professori Ullamajja Kivikuru, *Svenska social- och kommunalhögskolan*

Kulttuuritoimituksen päällikkö Tuva Korsström, *Hufvudstadsbladet*

Pääsihteeri, professori Tapio Markkanen, *Suomen yliopistojen rehtorien neuvosto (toimikunnan varapuheenjohtaja)*

Johtaja Johanna Maula, *Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa*

Pääjohtaja, valtionarkistonhoitaja Jussi Nuorteva, *Kansallisarkisto*

Suunnittelujohtaja Petri Pohjonen, *Opetushallitus*

Teatteriohjaaja, puheenjohtaja Raija-Sinikka Rantala, *Teatterin tiedotuskeskus ry*

Dosentti Rauni Räsänen, *Oulun yliopisto, Kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikkö*

Professori Martin Scheinin, *Ihmisoikeusinstituutti, Åbo Akademi*

Kansanedustaja Jutta Urpilainen, *Suomen YK-liitto ry:n varapuheenjohtaja*

Unescon yleiskokouksen 33. istunto 3.–21.10. Pariisissa

Unescon yleiskokouksen 33. istunto pidettiin 3.–21.10. ja kokoukseen osallistui 188 jäsenmaasta yli 3700 osallistujaa, joista yli 3200 valtuuskuntien jäsentä (mukaan lukien 218 ministeriä), 350 toimittajaa ja 495 tarkkailijaa.

Joka toinen vuosi pidettävä yleiskokous on järjestön korkein päättävä elin. Yleiskokouksen muodostaa järjestön 191 jäsenvaltion hallitusten määräämät valtuuskunnat. Kullakin jäsenvaltiolla on yleiskokouksessa yksi ääni.

Suomen valtuuskuntaa johti kulttuuriministeri Tanja Karpela. Varapuheenjohtajina toimivat suurlähettiläs, Suomen pysyvä edustaja Pertti Majanen ja kulttuuriasiainneuvos, toimikunnan pääsihteeri Zabrina Holmström, valtuuskunnan jäsenenä olivat kansliapäällikkö Markku Linna ja johtaja Jukka Liedes. Toimikunnasta valtuuskunnan jäsenenä olivat varapuheenjohtaja, pääsihteeri Tapio Markkanen ja asiantuntijajäsenenä suunnittelujohtaja Petri Pohjonen sekä kansanedustaja Jutta Urpilainen.

Yleiskokous hyväksyi ohjelman ja budjetin kaudelle 2006–2007 (asiakirja 33 C/5). Hyväksytty ohjelma kytkeytyy tiiviisti Vuosituhattajulistuksen ja YK:n syyskuun huippukokouksen toimeenpanoon. Viiden pääohjelman ensisijaisina painopistealueina jatkuvat: 1) koulutus kaikille, EFA 2) vesiresurssit ja ekosysteemit 3) tieteen ja teknologian eettiset ulottuvuudet (ml. bioetiikka) 4) kulttuuridiversiteetti ja 5) tietoon pääsy.

Yleiskokouksessa korostui järjestön normatiivinen funktio. Yleiskokous hyväksyi kulttuurista moninaisuutta

koskevan yleissopimuksen, anti-doping -sopimuksen, yleismaailmallisen julistuksen bioetiikkaa koskevista normeista sekä OECD:n ja Unescon yhdessä laatimat suuntaviivat rajoja ylittävälle korkeakoulutukselle.

Globaali agenda, reformi ja vaikeat neuvottelut normatiivisista instrumenteista, jotka osaltaan johtavat tiivistyvään koordinaatioon, näkyivät käytännössä yleiskokouksen politi-soitumisessa. Toimikunnan näkökulmasta yleiskokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin monta tärkeää asiaa ja instrumenttia, joiden valmisteluun on panostettu jo pitkään. Keskiöön nousivat seuraavat asiat: *kulttuuri-diversiteettisopimus; anti-doping -sopimus; vahvempi EFA-satsaus; tiedeohjelmien arviontiprosessi; bioetiikkajulistus; tsunamivaroitusjärjestelmä; tietoyhteiskuntahuippukokouksen seuranta (WSIS, Geneve ja Tunis); reformipaketti (ml. rotatio ja harmonisaatio) sekä Unescon budjetti.*

Koulutuskomission työ keskittyi kolmikohtaisena käytyyn ohjelma-, budjetti- ja strategiakeskusteluun, jonka keskiössä oli erillisenä asiakohdana Pohjoismaiden aloitteesta esiin nostettu Koulutus kaikille -prosessi (Education for All, EFA) ja sen toteuttaminen osana Vuosituhattavoitteita. EFA:n toteutukseen käytetäänkin valtaosa, noin 70 % koulutussektorin budjetista. Komissio päätyi lisäksi yksimielisesti suosittamaan dopingin vastaisen kansainvälisen sopimuksen hyväksymistä sekä Unescon ja OECD:n yhteistyön jatkamista korkeamman koulutuksen laatu- ja normiston luonnostelussa. Keskusteluun nousivat myös mm. kestävä kehitys edistävä koulutus ja inklusiivinen koulutus.

Tiedekomission odotetuimmat asiakohdat olivat bioetiikan norme-

ja koskeva yleismaailmallinen julistus sekä strategia maailmanlaajuisen tsunamivaroitusjärjestelmän perustamiseksi. Erityistä huomiota ja keskustelua synnytti myös alun perin Unesco-toimikunnan isännöimässä pohjoismaisessa kokouksessa neuvoteltu päätöslauselmaehdotus Unescon tiedeohjelmien II ja III (luonnontieteet ja yhteiskuntatieteet) kokonais-arvioinnista.

Kulttuurikomissiossa suurin ennakkomielenkiinto kohdistui kaksi vuotta Unescossa valmistelussa olleen kulttuuri-ilmausten moninaisuuden suojelua ja edistämistä koskevan sopimuksen (ns. kulttuuridiversiteettisopimuksen) käsittelyyn. Sopimus sai laajan kannatuksen. Lisäksi päätettiin muun muassa strategiasta luvattomasti maasta viedyn kulttuuriomaisuuden palauttamisen tehostamiseksi ja toisen maailmansodan aikana siirrettyjen esineiden palauttamista koskevien ei-sitovien periaatteiden muotoilemisesta.

Viestintäkomission vaikein ja hallitsevin asia oli suhtautuminen YK:n tietoyhteiskuntahuippukokoukseen (WSIS, World Summit on the Information Society). Haasteita aiheutti huippukokouksen ajankohta: sen toinen vaihe pidettiin Tunisissa vain muutamia viikkoja yleiskokouksen jälkeen, jolloin suhde Tunisista odotettavissa oleviin ratkaisuihin oli hankala muotoilla, erityisesti koskien Unescon roolia kansainvälisen tietoyhteiskunta-agendan jatkotyössä.

Yleiskokous käsiteli laajaa reformipakettia. Pohjoismaisesta aloitteesta siirtyä 4-vuotiseen ohjelmakautteen ei kuitenkaan syntynyt yhteisymmärrystä. Esityslistalla oli myös hallintoneuvoston koko: 58-jäseninen neuvoston on katsottu olevan liian raskas väline toimiakseen tehokkaasti.

Kysymys liittyy samalla rotaatioon, josta Pohjoismaat laativatkin samanmielisten maiden kanssa erillisen päätöslauselman, sekä pienten maiden osallistumismahdollisuuksiin. Jäsenmaiden kesken vallitsi kuitenkin suuri erimielisyys reformeista, ja aloitteen esittäjät vetivät laajasta vastustuksesta johtuen vaatimuksensa takaisin neuvoston kokoonpanon osalta.

Budjetin tasosta käytiin yleiskokouksessa elävää keskustelua. Kaksivuotiskauden 2006–2007 budjetin loppusummaksi tuli lopulta nollanominaalinen 610 milj. USD. Pääjohtajan esitys oli 635 milj. USD, jonka lisäys 25 miljoonaa USD oli tarkoitettu prioriteettialueille, kuten Koulutus kaikille- (EFA) ja maailmanperintötoiminnalle. Yleiskokouksen asettaman erillisen työryhmän ehdotuksen pohjalta hyväksyttiin kuitenkin pääjohtajan budjettiesitykseen liittyvä 25 milj. USD lisärahoitusesitys, joka toteutetaan poikkeuksellisesti erillishastoon maksettavin vapaaehtoisin rahoituksin jäsenvaltioilta sekä yksityisiltä rahoituslähteiltä. Yleiskokouksen viimeisenä päivänä budjettia ei hyväksytty konsensuksella, mitä ei ole 22 vuoteen tapahtunut. Budjetista äänestettiin, ja se hyväksyttiin lopulta äänin 126-1.

Kuusivuotiskauttansa lopetteleva pääjohtaja Koïchiro Matsuura asettui vastoin aiempaa ilmoitustaan ehdolle 4-vuotiskaudelle ja tuli valituksi 151 äänellä 154:stä mahdollisesta. Alkaen kauden jälkeen enimmäiskausi yhdelle henkilölle on sääntöuudistusten jälkeen kaksi kertaa neljä vuotta. Muissa vaaleissa Norjasta tuli hallintoneuvoston jäsen seuraavalle 4-vuotiskaudelle ja Islannin kausi päättyi.

Yleiskokouksen yhteydessä järjestettiin tieteistä vastaavien ministerien pyöreä pöytä perustieteistä

(The Basic Sciences: the Science Lever for Development) 13.–14.10. Suomen edustajana toimi Unesco-toimikunnan varapuheenjohtaja, Suomen yliopistojen rehtorien neuvoston pääsihteeri, Tapio Markkanen. Myös Koulutus kaikille -prosessista järjestettiin pyöreän pöydän tapaaminen, jossa Suomea edusti kansliapäällikkö Markku Linna.

Yleiskokousta edelsi nuorisofoorumi 30.9.–2.10., jonka pääteemana oli kulttuurien välinen dialogi. Suomen edustajana oli Allianssin edustaja, yhteiskuntatieteiden maisteri Simo Salmela. Ruotsi oli järjestänyt yhden valmistelevan kokouksen.

Yleiskokouksen aikana pidettiin myös lukuisia oheistilaisuuksia ja tapaamisia. Tapaamisiin lukeutuu Unesco-toimikunnan jäsenen, kansanedustaja Jutta Urpilaisen kokous Unescon ja IPU:n parlamentaarisen verkoston vastaavan sihteeristön edustajan Marie-Ange Theobaldin kanssa. Jutta Urpilainen toimii ao. verkoston kansallisena yhteyshenkilönä.

Kaikki yleiskokousasiakirjat osoitteessa: <http://unesdoc.unesco.org/ulis/cfgdoc.html>

Unescon yleiskokous päättää mm. seuraavista asioista:

- *järjestön suuntaviivat ja yleiset toimintaperiaatteista, ml. Unescon keskipitkän aikavälin strategia*
- *Unescon ohjelma ja budjetti seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi*
- *Unescon puitteissa laaditut kansainväliset suositukset, julistukset ja sopimusten hyväksyminen*
- *uusien jäsenmaiden hyväksyminen järjestöön*
- *Unescon hallintoneuvoston ja järjestön ohjelmien muiden johtoelinten jäsenten vaali*
- *pääjohtajan nimitys*

3. TOIMINTA

3.1. KASVATUS

Education for All – the Quality Imperative Seminaari koulutuksen laadusta ja kehitys- yhteistyöstä 10.3.2005

Toimikunta järjesti yhteistyössä ulkoasiainministeriön, opetusministeriön ja Opetushallituksen kanssa 10.3. seminaarin koulutuksen laadusta Säätytalolla. Seminaari järjestettiin Koulutus kaikille -seurantaraportin "EFA Global Monitoring Report 2005: The Quality Imperative" tiimoilta. Samalla se toimi jatkona helmikuussa 2004 toteutetulle EFA-seurantaraportin (Gender and Education for All – The Leap to Equality) julkistamisseminaarille. Seminaarin painopiste oli tällä kertaa kehitysyhteistyössä, läpileikkaavana teemana koulutuksen laatu. Seminaarin avasi toimikunnan puheenjohtaja, valtioneuvos Harri Holkeri ja seurantaraportin tehneen työryhmän johtaja Nicholas Burnett oli esittelemässä seminaariyleisölle keskeisiä löydöksiä ja johtopäätöksiä raportista. Seminaarin puheenjohtajana toimi opetusalan neuvonantaja Heikki Kokkala ulkoasiainministeriön kehityspoliittiselta osastolta.

Kasvatuksella kohti kestävää kehitystä -konferenssi 13.- 15.6.2005

Toimikunta oli useiden järjestöjen ja viranomaistahojen mukana järjestämässä konferenssia ympäristökasvatuksen ja kestävä kehityksen kasvatuksen teemalla Helsingissä ja lähiympäristöissä 13.–15.6. Muun muassa opettajille, varhaiskasvattajille, luontokoulunopettajille, tutkijoille,

nuorisotyöntekijöille, luonto-oppaille ja muille ympäristökasvattajille suunnattu konferenssi toimi samalla osana YK:n kestävä kehitystä edistävän koulutuksen vuosikymmentä (2005–2014). Konferenssissa puhui Unescon koulutuksen laadun edistämisen yksikön johtaja Mary-Joy Pigozzi.

Unesco-oppituoli "Kulttuurien väliseen ymmärtämiseen kasvattaminen ja kouluttaminen", Jyväskylän yliopisto

www.jyu.fi/ktl/unescochair

Suomen ensimmäinen Unesco-professori perustettiin vuonna 2000 Jyväskylän yliopiston koulutuksen tutkimuslaitokselle. Ohjelman tarkoitus oli luoda eettisesti kestävä kulttuurien välisen kasvatuksen ohjelma, jonka avulla olisi mahdollista tuottaa korkeakouluopetukseen uusia tapoja opettaa ja tutkia. Ohjelman ensimmäinen vaihe kesti 1.3.2001–28.2.2003 ja toinen vaihe 1.3.2003–28.2.2005. Professorina toimi vuodesta 2001 toisen vaiheen loppuun Johanna Lasonen.

Ohjelmalla saavutettiin varsin konkreettisia tuloksia: sillä oli mm. johtoasema kahdessa tutkimusryhmässä (Workplace Learning (1999–2002) ja International Development in

Education and Training (2003–2006)); sen puitteissa tuotettiin kymmeniä kansainvälisiä esitelmiä, artikkeleita ja julkaisuja, ja se tuotti toistakymmentä jatko-opiskelijaa.

Ohjelman toisen vaiheen loputtua on Unesco-professuuria jatkanut professori Liisa Laakso Jyväskylän yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitokselta kehityksen ja kansainvälisen yhteistyön teemalla.

Unesco-professorin haltijana toimii jo vuodesta 2002 myös Tampereen yliopiston professori Tapio Varis teemalla *Global e-learning with applications to multiple domains*.

Kulttuurien välistä vuorovaikutusta oppimassa

Dosentti Rauni Räsänen, Oulun yliopisto, kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikkö

Tanskalaisen Jyllands-Postenin julkaisemat niin kutsutut Muhammed-pilakuvat laukaisivat tapahtumien ketjun, joka sai ennalta arvaamattomat mittasuhteet ja hämmästytti monet voimakkuudellaan. Kuten yleensäkin tällaisissa joukkoilmiöissä, osallistujilla voi molemmilla puolilla olla erilaisia motiiveja, eikä kokonaiskuvaa ole aina helppo hahmottaa. Joka tapauksessa, samalla kun tapahtumaketju hämmänsi ja hämmästytti, se havahdutti vakavasti kysymään, mistä kaikesta tapahtuneesta oli kysymys, mitkä tekijät sen synnyttivät, ja ennen kaikkea sitä, mitä tapahtuneesta voi ja pitää oppia.

Tapahtumia on analysoitu monesta eri näkökulmasta ja siitä on esitetty useita tulkintoja, jotka kaikki kertovat oman osatotuutensa tapahtumavyhdystä. Sitä on tarkasteltu yhteiskunnallis-poliittisena kysymyksenä, jolloin on analysoitu sitä poliittista ilmapii-riä, joka toisaalla mahdollisti pilakuvien julkaisun että toisaalla ruokki sen moninaisia seurauksia. On myös pohdittu historiallisia, yhteiskunnallisia ja poliittisia ennakkoluuloja sekä etsitty pelon ja katkeruuden siemeniä mm. 1800- ja 1900 -lukujen siirtomaapolitiikasta, Lähi-idän ratkaisemattomasta tilanteesta, tunkeutumisista toisten kulttuuripiirien alueelle, terrorismin ja fundamentalismin uhasta sekä siitä, kenellä on pääsy luonnon- ja energia-varoihin tai oikeus ydinaseisiin. Mielikuvat 'toisista' ja 'toisten' oletetuista tai todellisista pyrkimyksistä syntyvät

usein pitkällä aikavälillä ja niitä voidaan myös käyttää hyväksi valtopoliitiikassa. Niiden purkaminen edellyttää kaikilta osapuolilta ajattelutapojen muutosta ja tietoisia käytännön toimia luottamuksen rakentamiseksi. Muutos ei tapahdu hetkessä, vaan mikäli traumat ovat syviä, se saattaa vaatia vuosikymmeniä.

Tilannetta on tarkasteltu myös sananvapauden näkökulmasta, ja pilakuvien julkaisemisesta on perusteltu tällä avoimuuteen ja demokratiaan kuuluvalla perusarvolla. Sananvapaus on tärkeä periaate, josta kannattaa pitää kiinni, mutta eettisestä näkökulmasta tarkastellen asia ei ole yksinkertainen, sillä vapauten liittyä aina vastuu ja seurausten pohtiminen. Elävässä elämässä ratkaisuja joudutaan lisäksi usein punnitsemaan useiden tärkeiden periaatteiden pohjalta. Tässäkin tapauksessa joudutaan kysymään, pitäisikö sananvapautta käyttää niin, että se loukkaa toisen ihmisarvoa tai vakaumusta. Kenen etua tällainen sananvapaus palvelee? Erityisen viivahteensa tapahtumiin tuo myös se, että kysymyksessä ovat uskon, uskontoon ja pyhyiden kokemukseen liittyvät kysymykset. Maallistuneen ihmisen on usein vaikea ymmärtää uskontoihin liittyviä eksistentiaalisia ja maailmankatsomuksellisia sekä maalliset auktoriteetit ylittäviä ulottuvuuksia. Tilannetta ei auta toisten näkemysten väheksyminen tai loukkaaminen – tärkeä lähtökohta dialogille ja myönteisille ratkaisuille lienee molemminpuolinen kuuntelu ja toisen vakavasti ottaminen.

Tilanteen tarkasteluun on käsitteellisiä ja teoreettisia välineitä antanut myös kulttuurienvälisen suhteiden ja monikulttuurisuuskasvatuksen tutkimus. Tarkastellen seuraavassa tarkemmin niitä edellytyksiä,

joita kulttuurienvälisen suhteiden tutkijat ovat tutkimustensa perusteella asettaneet hedelmälliselle ja rikastuttavalle kulttuurienväliselle yhteistyölle.

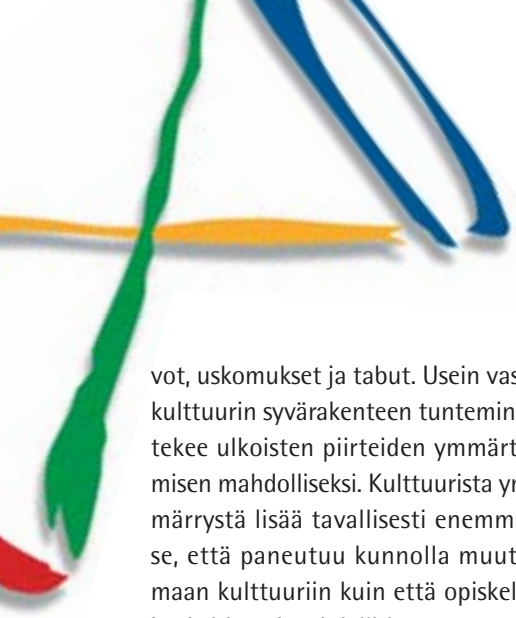
Kulttuurienvälisen yhteistyön valmiuksia

Monikulttuurisuuskompetensseja ovat kansainvälisesti tutkineet muun muassa James Banks ja Milton Bennett, mutta niiden tutkiminen on lisääntynyt myös Suomessa. Kulttuurienvälisessä yhteistyössä tarvittaviksi valmiuksiksi on esitetty muun muassa:

1. Oman kulttuurinsa ja taustansa tunteminen: sen ymmärtäminen, että itse katsoo asioita tietystä näkökulmasta koska on syntynyt tiettyyn kontekstiin, ja sen tajuaminen, ettei tuo näkökulma useinkaan ole yleispätevä, vaan jostain muusta näkökulmasta tarkasteltuna asiat näyttäisivät erilaisilta. Etnosentrisyytensä ja stereotyyppidensa ymmärtäminen auttaa olemaan avoimempi ja tarkastelemaan sekä omia että toisten näkemyksiä historiallisesti ja kulttuurisesti rakentuneina ilmiöinä. Usein juuri oman rajoittuneisuutensa tajuaminen sekä omien lähtökohtiensa suhteellistaminen ja tarkasteleminen ulkopuolisin silmin on kasvuprosessissa keskeistä, mutta ehkä kaikkein vaikeinta. Ne kristilliset arvot, joiden nimiin usein vannotaan eivät ehkä olekaan pelkästään kristillisiä eivätkä ne aina näytä kulttuuriamme selvimmin luonnehtivilta piirteiltä kun menään käytännön toiminnan tasolle.

2. Toisten kulttuurien tuntemus, mikä sisältää ulospäin näkyviä tekijöitä kuten kielen, pukeutumisen ja tavat, mutta myös kulttuurin syväraakenteeseen kuuluvia puolia kuten ar-

vot, uskomukset ja tabut. Usein vasta kulttuurin syvärakenteen tunteminen tekee ulkoisten piirteiden ymmärtämisen mahdolliseksi. Kulttuurista ymmärrystä lisää tavallisesti enemmän se, että paneutuu kunnolla muutamaa kulttuuriin kuin että opiskelee 'turistitietoa' mahdollisimman monesta. Kulttuuriin tutustuminen auttaa myös hälventämään niitä pelkoja, joita usein aiheuttomastikin liittyy meille tuntemattomiin ja outoihin asioihin. Syvälinen tutustuminen ehkäisee ja purkaa myös ennakkoluuloja ja stereotyyppioita, sillä meillä on taipumusta nähdä meille vieras kulttuuri homogeenisempänä kuin omamme. Toisessa kulttuurissa, kuten omassammekin, yksilöt eroavat toisistaan ja siinä on runsaasti alakulttuureja. Sellaisten laajojen nimikkeiden alle kuin islamilaisuus ja kristillisuus tai arabimaat ja länsimaat sopii lukematon määrä ryhmiä, joiden ajattelutavat eroavat toisistaan, puhumattakaan yksilöistä. Auttaa, kun tietää ihmisen taustasta, kielestä, kulttuurista ja uskonnosta, mutta lopullinen ymmärrys avautuu vasta kohtaamalla hänet yksilönä, keskustelemalla hänen kanssaan ja katsomalla hänen tekojaan.

3. Kommunikointiin liittyvät asenteet ja taidot. Tällainen taito on tietenkin yhteisen kielen löytäminen, mutta myös monet nonverbaaliset kyvyt ovat keskeisiä. Aivan yhtä olennaisia ovat sellaiset taitoihin ja asenteisiin liittyvät valmiudet kuten empatia, perspektiivinottokyky, arvostus, kiinnostus, toisen kuuntelu sekä halu molemminpuoliseen oppimiseen ja toisen ymmärtämiseen. Vuoropuhelu, jossa sekä kuunnellaan että selvitetään omia ajatuksia, lisää toiseuden ymmärtämistä ja rikastuttaa itseymmärrystä. Oppiakseen uutta ihminen tarvitsee 'peilejä', joihin voi

verrata ja testata omia näkemyksiään, ymmärrystään ja maailmankuvaansa. Asenteellisia edellytyksiä ovat mm. halu yhteistyöhön ja toisen arvostus; kukaan ei halua 'yhteistyötä', jossa hänellä ei ole todellista sananvaltaa, häntä ei oteta vakavasti tai josta välittyy ylemmydentunne. Piittaamattomuus toisen tunteita, uskontoa ja uskonnollisia symboleja kohtaan ei edistä myönteistä vuorovaikutusta ihmisten ja kulttuurien välillä.

4. Yhteiskunnallinen tietämys, tiedostus ja vastuu. Monet konfliktteja aiheuttavat tekijät kulttuurien välisissä suhteissa eivät ole riippuvaisia pelkästään yksilöiden asenteista, tiedoista ja taidoista, vaan johtuvat valtapolitiikasta ja -taistelusta, yhteiskunnallisista muutoksista ja rakenteista, epäoikeudenmukaisuuden kokemuksista tai historiallisista traumoista. Keskeisiä konfliktin siemeniä ovat muun muassa köyhyys ja työttömyys sekä sosiaalinen ja taloudellinen epätasa-arvo paitsi yksilöiden, myös alueiden välillä. Mikäli maaperä ja ilmapiiri vastakkainasettelulle, epäluuloille tai epäoikeudenmukaisuuden kokemukselle on jo olemassa, pienikin ärsyke voi aiheuttaa purkauksen. Siksi yhteiskunnassa olisi kiinnitettävä huomiota paitsi yksilöiden kulttuurikompetensseihin, myös poliittiseen ilmapiiriin ja yhteiskunnallisiin rakenteisiin – puututtava epäkohtiin ajoissa ja pyrittävä edistämään taloudellisesti, kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävä kehitystä. Yhteiskunnallisten olojen muuttaminen vaatii paitsi asioiden tiedostamista myös pitkäjänteistä ja sitkeää ponnistelua muutosten toteuttamiseksi. Suotuisat olosuhteet toimivat puolestaan erinomaisena ennaltaehkäisijänä konflikteille, väkivallalle, rasismille ja ihmisoikeuksien loukkauksille.

Kulttuurienväliseen herkkyyteen kasvu on jatkuva prosessi, jossa ei ole loppupistettä, tärkeää on tulla asiasta tietoiseksi ja aloittaa opiskelu jostakin. Edellä esitellyt valmiudet saattavat kuulostaa vaativilta, mutta tärkeintä on muistaa, että kysymyksessä on välittämisen piiriin laajentuminen ja perspektiivin muuttuminen: yksikulttuurisen tarkastelutavan tiedostaminen sekä kulttuurista rikkautta ja yhteistyötä arvostavan ympäristön luominen. Lähtökohtana oppimiselle on sen oivaltaminen, että vaikka oma kulttuuri on tärkeä ja turvallinen linnake maailman hahmottamiseksi, siitä saattaa tulla myös vankila, jonka muurien yli on vaikea nähdä ilman erityisiä ponnisteluja ja poisoppimisen prosesseja. Etnosentrisen lähestymistavan vaarana on kuvitelma oman merkitysperspektiivin oikeudesta ja paremmuudesta muihin nähden.

Monikulttuurisuususkasvatuksen tutkijat korostavat, että monikulttuurinen lähestymistapa ei kuitenkaan tarkoita eettistä relativismia: siinä ei hyväksytä väkivaltaa, epäoikeudenmukaisuutta eikä ihmisoikeuksien loukkauksia ylipäänsä tai niitä kulttuuriperinteillä perustellen. Tärkeää on tasa-arvoinen kulttuurinen vuoropuhelu ja toinen toisiltaan oppiminen, mutta kaikkien ihmisoikeuksista ja väkivallattomuudesta kiinni pitäminen. Ajatus, että olisi olemassa tällaisia yleisiä periaatteita, on periaatteessa laajasti hyväksytty, mutta käytännössä universaalien ja kulttuurispesifien arvojen yhteensovittaminen ei ole aina ollut helppoa, ihmisoikeuksia on toistuvasti loukattu eri manterilla ja ihmisoikeuksien tulkinta on saattanut olla erilainen eri ympäristöissä. Yksi kulttuurienvälisen keskustelun keskeisiä kysymyksiä onkin se, mitkä eettiset periaatteet

© Adam Rogers/United Nations Capital Development Fund

"Koulurakennus oli aiemmin täpötäysi", kertoo Luckness Jangu Bukandwen koululla Tansaniassa. "Oli todella vaikeaa keskittyä opetukseen. Nyt, uusien luokahuoneiden ansiosta arvosananani ovat nousseet", sanoo Bukandwen ylpeänä.

pätevät maailmanlaajuisesti, mitkä arvot ja normit taas ovat ja saavatkin olla spesifejä kussakin kulttuurissa. Toinen keskeinen kysymys on oikeuksien, vastuiden ja velvollisuuksien yhteensovittaminen. Myös tästä on kysymys pohdittaessa Muhammedkuvien julkaisun motiiveja, oikeutusta ja seurauksia.

Kansainvälisyyskasvatus ja kulttuurien tuntemus

Kesällä 1999 vietin kaksi viikkoa tuolin hyvin nuorena Bosnia-Herzegovinanassa tutustuen sen perusopetukseen. Matka oli monessa mielessä antoisa, mutta erityisen silmiä avaava se oli koulutuksen ja yhteiskunnan suhteen tarkastelulle. Opetussuunnitelmiin ja oppimateriaaliin tutustuminen osoitti, että silloisessa uudessa valtiossa oli vielä useita koulukäytäntöjä ja historiantulkintoja, jotka välittivät viholliskuvia toisista ryhmistä. Kieli ja uskonto voivat yhdistää, mutta niitä voidaan tehokkaasti käyttää vihanpidon, diskriminaation ja marginalisaation välineinä. Äidinkieli ja taideaineet voivat olla tehokas nationalismiin väline – ei ole merkityksetöntä kenen tarinoita ja runoja luetaan ja millaisia lauluja lauletaan. Tapaus ei ole ainutlaatuinen, samantapaisia esimerkkejä löytyy eri vahvuisina kaikkialta.

Kansojen ja valtioiden poliittiset suhteet ovat näkyneet kouluissa ja niitä on käytetty stereotyyppien sekä yksipuolisen kuvan synnyttämiseen tai vahvistamiseen – joko tietoisesti tai tiedostamatta. Koulu voi kuitenkin toimia myös niitä ehkäisevänä ja purkavana voimana, joskaan se ei ole helppoa opettajille, jotka toimivat vallitsevan ajattelutavan keskeillä ja paineessa. Koulu voi lisätä ymmärrystä, vuoropuhelua ja asioiden monipuolista tarkastelua sekä antaa malleja rakentavasta ja aktiivisesta toiminnasta yhteistyön ja tasa-arvon lisäämiseksi. Pohtiessamme Bosnia-Herzegovinan kollegoiden kanssa, mitä voitaisiin tehdä väkivaltaisten purkausten ehkäisemiseksi, tulimme siihen tulokseen, että yksi keskeinen tekijä on aktiivisten ja kriittisten kansalaisten kasvattaminen – kansalaisten, jotka puuttuvat asioihin tarpeeksi ajoissa. Varhainen puuttuminen on olennaista; asioita on vaikeampi korjata sitten kun vahinko on jo tapahtunut. Näiden tiedostavien ja kriittisten kansalaisten kasvattamisessa kouluilla on keskeinen rooli. Asennekasvatusta ja monipuolisen kuvan rakentamista tarvitaan erityisesti sellaisilla sisältöaluuilla, joissa kussakin historian vaiheessa on taipumusta virheelliseen tietoon ja väärinymmärrykseen.

Usein kuulee sanottavan, ettei koulu pysty vaikuttamaan kasvaviin sukupolviin, koska he saavat vaikutteensa lähinnä mediasta ja kaveripiiristä. On totta, että nuorilla on runsaammin oheiskasvattajia kuin aiemmin, mutta se ei poista aikuisten vastuuta ja koulun tärkeää merkitystä, joka korostuu, jos koululla on selkeä visio kulttuurintuntemuksen ja kansainvälisten suhteiden ymmärtämiseksi. Ajallisesti mahdollisuudet ovat valtavat. Esimerkiksi Suomessa oppivelvollisuus kokoaa lähes kaikki kansalaiset yhteen yli kymmeneksi vuodeksi. Koulu on kuin pienoisyhteiskunta, joka voi toimia sillanrakentajana ja tulkkina kulttuuripiirien, nykyisyyden ja toivotun tulevaisuuden välillä. Yksittäisen opettajan voimat ja kyvyt ovat rajalliset, mutta opettajakunnan yhteistyöllä, yhteiskunnan resurssoinnilla, tukevalla koulutuspolitiikalla ja koulutuksen rakenteilla voitaisiin saada paljon aikaan.

Kulttuurisen moninaisuuden kouluille asettamia haasteita on monissa maissa pohdittu varsinkin 1900-luvun jälkipuoliskolta lähtien. Erityisesti maailmansotien kokemukset pakottivat kysymään, miten vastaavilta kauheuksilta vältyttäisiin tulevaisuudessa. Alkoi YK:n koordinoima, monivaiheinen ihmisoikeusprosessi, jossa keskeisenä tavoitteena on ollut

konfliktien ja ihmisoikeusloukkausten ennaltaehkäisy. Kasvatusta on pidetty olennaisena tekijänä tässä ennaltaehkäisyssä, ja tehtävänsä mukaisesti varsinkin Unesco on pyrkinyt edistämään kulttuurisen ymmärryksen, rauhan, ihmisoikeus- ja tasa-arvokasvatuksen asemaa koulutuksessa. Uusien sukupolvien kasvattajina opettajilla on erityisvastuu avata erilaisia perspektiivejä ja tarkastella ilmiöitä oppilaiden kanssa eri näkökulmista ja eri ryhmien kannalta.

Paljon on keskusteltu paitsi monikulttuurisuus- ja kansainvälisyyskasvatuksen luonteesta, myös siitä, kenelle se on tarpeen. Usein sitä on korostettu näkyvästi monikulttuurisissa konteksteissa, monietnisisissä ympäristöissä ja maahanmuuttajien yhteydessä. Toisaalta on tuotu voimakkaasti esiin, että globalisoituvasa maailmassa se on tarpeen kaikille. Nimenomaan yksikulttuurisissa yhteisöissä elävät tarvitsevat monia näkökulmia, sillä heidän ei ole tarvinnut kohdata omaa erilaisuuttaan tai peilata omia näkemyksiään muista kulttuureista tulleiden näkemyksiin. Samoin on korostettu, että kansainvälisyyskasvatus ei ole yksittäisiä kursseja vaan filosofia, joka läpäisee kaiken opetuksen, sillä se rakentuu niistä taidoista ja asenteista, jotka takaavat rauhanomaisen ja hedelmällisen yhteistyön kansojen sisällä ja kulttuuripiirien välillä.

Kansainvälisyyskasvatus mainitaan Suomen koululaitoksen tavoitteissa varhain, ja se on käsitteenä vanhempi kuin monikulttuurisuuskasvatus tai kulttuurienvälinen kasvatus. Käsitteissä on korostuseroja, mutta ne ovat suureksi osaksi päällekkäisiä ja tärkeää onkin sanan sisältö eikä niinkään käytetty termi. Sillä, että kansainvälisyyskasvatus on pyritty toteuttamaan läpäisyaiheena tai integroivana teemana on sekä etunsa että haittansa. Toisaalta tällä on korostettu sitä, että se ei ole minkään tietyn oppiaineen tai opettajan erityistehtävä vaan koskee kaikkea opetusta ja koko koulukulttuuria. Toisaalta se on näin saattanut jäädä varsinkin yläasteella, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa opettavien aineiden varjoon eikä kukaan ole ottanut alueesta erityistä vastuuta. Kansainvälisyyskasvatuksen toteuttamisessa on näin saattanut olla suuria eroja koulujen, opettajien ja alueiden kesken.

Tärkeä uudistus kansainvälisyyskasvatuksen edistämiseksi Suomessa on tammikuussa 2006 julkaistu Kansainvälisyyskasvatus 2010. Ehdotus kansainvälisyyskasvatuksen toimenpideohjelmaksi. Merkittäväksi sen tekee juuri se, että siinä on pyritty laatimaan kokonaisvaltainen kansainvälisyyskasvatuksen ohjelma, joka tavoittaisi kaikki kansalaiset, sekä kouluikäiset että aikuisväestön. Koulutusta tarkastellaan ohjelmassa elinikäisenä

oppimisena lapsuudesta aikuisuuteen ja 'elämänlaajuksena' kenttänä, joka kattaa paitsi kouluinstituutiot myös esimerkiksi median, harrastukset ja ammattitoiminnan. Ohjelmassa on pyritty paitsi systemaattisuuteen myös konkreettisuuteen: raportissa on kirjattu toimenpiteet, joihin tulisi ryhtyä ja se, miten toimenpiteiden toteutumista seurataan.

Raportissa todetaan, että kansainvälistyminen sinänsä on neutraali termi, joka voi saada suuresti toisistaan poikkeaviakin sisältöjä. Kansainvälistymiseen liittyy haasteita, mutta myös mahdollisuuksia. Kasvatus ja siten kansainvälisyyskasvatuskin ovat sen sijaan tavoitteellista toimintaa, jota ohjaa visio hyvästä elämästä ja paremmasta tulevaisuudesta. Hyvän elämän määrittäjiksi on eritelty muun muassa rauha, ihmisarvo, ihmisoikeudet, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus ja kestävä kehitys. Kansainvälisyyskasvatuksen arvot muodostavat sen kompassin, joka liittää yhteen ja antaa suunnan sen parissa tehtävälle toiminnalle.

Unescon ASP- kouluverkko ja maailmanperintökasvatus Suomessa vuonna 2005

*Ylitarkastaja Pekka Elo, kansallinen
ASP- ja maailmanperintökasvatus-
koordinaattori, Opetushallitus*

ASP-kouluverkkohanke (Associated Schools Project) toimii Suomessa jo viidettä vuosikymmentään ja käsittää tällä hetkellä 64 oppilaitosta. Suomalaiset ASP-koulut osallistuvat mm. maailmanperintökasvatukseen osana Suomen Tammi -hanketta sekä Itämeren, Mustanmeren ja Kaspianmeren maita yhdistävään Great Volga River Route -hankkeeseen.

Vuosittainen Unesco-koulujen tapaaminen järjestettiin tänä vuonna Ruotsin Lapissa. Tapaamisen yhteydessä kouluilla oli mahdollisuus esitellä omaa Unesco-toimintaansa ja tulevaisuuden suunnitelmiaan sekä ajatuksiaan oppimateriaaleista.

Filosofian päivänä 17.11. järjestettiin jälleen kerran filosofisia kahvitilaisuuksia ja pyöreiden pöytien keskusteluja ympäri maailmaa. Suomessa kansainvälinen filosofian opettajien yhdistys AIIPh Baltic Sea Net, Suomen Unesco-kouluverkko, Filosofian ja elämäntutkimustiedon opettajat ry (FETO) ja Suomen filosofien yhdistys järjestivät neljännen kerran esseetapahtuman Itämeren maiden oppilaille ja opiskelijoille. Tapahtumaan lähetettiin noin 70 esseetä, joista moni oli filosofisesti varsin korkealaatuinen. Moni ASP-oppilaitoksista osallistuu myös aktiivisesti Unescon kansainvälisen Filosofian päivän kirjoituskilpailuun

Filosofian päivänä myös suurella yleisöllä oli mahdollisuus esittää suu-

ria filosofisia kysymyksiä. Kysy filosofia! -tapahtuma järjestettiin myös neljännen kerran. Opetushallituksen kautta kysymykset välitettiin joukolle nykyajan filosofeja (Jussi Kotkavirta, Ilkka Niiniluoto, Sami Pihlström, Toivo Salonen, Arto Siitonen ja Tuukka Tomperi), jotka vuorostaan vastasivat kysymyksiin. Kysymysten joukossa on mm. kesto suosikiksi vakiintunut "Mikä on elämän tarkoitus?".

*Kysymykset ja vastaukset ovat
luettavissa FETO:n internet-
sivuilla www.feto.fi.*

Vuonna 2005 koulujen käyttöön tuotettiin erityinen ASP-opas ja edellisvuoden Filosofian päivän ansioituneimmat kirjoitukset painettiin kirjan muotoon.

Maailmanperintökasvatus

Maailmanperintökasvatukseen liittyvän Great Volga River Route (GVRR) -hankkeen tiimoilta järjestettiin vuoden aikana kansallisia tapaamisia ja joitakin opintomatkoja. Suomenlinnassa järjestettiin kesäkuussa lisäksi erityinen GVRR-nuorisofoorumi, joka kokosi yhteen "kulttuuristen vaikutusten" teeman alle 45 osallistujaa 13 eri maasta. Tapahtumassa järjestettiin useita työpajoja, joilla osallistujia tutustutettiin mm. ympäristötaiteisiin, vanhojen laivojen kunnostamiseen ja rakentamiseen, verkkojulkaisuihin ja rautakauden aikaiseen elämään. Foorumi onnistui tavoitteissaan saattaa yhteen opettajia ja oppilaita näkemysten ja kokemusten vaihtoa varten, olemalla samalla osallistujiaan motivoiva, viihdyttävä ja kiinnostava.

www.unescokoulu.fi

3.2. TIETEET

Tsunamin jälkiselvittely Suomen IOC-toiminta vuonna 2005

*Tutkija Tapani Stipa,
Merentutkimuslaitos
Osastonjohtaja Matti Perttilä,
Merentutkimuslaitos*

Unesco-toimikunta keskittyi Aasiaa koetelleeseen hyökyaaltokatastrofiin vuoden 2005 ensimmäisessä kokouksessaan. Toimikunta esitti asiaan liittyen myös katastrofin humanitaarista ja jälleenrakennusapua koordinoivalle kansalliselle työryhmälle vetoomuksen varoitusjärjestelmän tukemiseksi.

Hallitustenvälisen valtamerikomisio IOC:n (Intergovernmental Oceanographic Commission) toimintaa vuonna 2005 leimasi Tapaninpäivän 2004 tsunamin jälkiselvittely. Vuoden kuluessa Suomi mm. tuki IOC:n toimintaa 1,4 miljoonalla eurolla ja

lähetti edustuksen neljään IOC:n kokoukseen. Toiminnan ansiosta IOC:n ja erityisesti sen tsunamivaroitusjärjestelmän tunnettavuus Suomessa nousi merkittävästi.

Ensimmäisenä tsunamin jälkeisenä kokouksenaan IOC järjesti Pariisissa 3.–8.3.2005 kansainvälisen, lähinnä teknisiin kysymyksiin keskittyneen koordinaatiokokouksen tsunamivaroitusjärjestelmän perustamiseksi Intian valtamerelle (IOTWS). Kokouksen loppukommunikassa todettiin, että alueen varoitusjärjestelmän tulee muodostua maiden omien varoitusjärjestelmien ja -keskusten varaan – ts. niiden muodostamasta verkosta. Intian valtameren maita kehoitettiin rakentamaan pikaisesti omat keskuksensa sekä tekemään tarvittavat tsunamiriskianalyyysinsä. Väliaikaisen tsunamivaroitusjärjestelmän Intian valtamerelle takaavat aluksi Tyynenmeren varoituskeskus sekä Japani. Suomella oli kokouksessa laaja edustus opetusministeriöstä, ulkoasiainmi-

nisteriöstä, Merentutkimuslaitokselta sekä Ilmatieteen laitokselta.

Pariisin kokousta seurasi korkean tason koordinaatiokokous Maritiuksella 14.–16.4.2005. Kokous keskittyi lähinnä Pariisissa hahmotellun järjestelmän rahoituskysymyksiin. Useat valtiot pitivät puheenvuoron rahoituksestaan IOTWS:lle. Suomen puhe sisälsi kokouksen konkreettisimpia lupauksia, sillä käytettävissä oli ministeri Lehtomäen tekemä päätös 1,4 miljoonan euron tuesta IOC:lle GLOSS-asemaverkoston uudistamiseksi Intian Valtameren alueella. Suomea edustivat kokouksessa suurlähettiläs Markku Kauppinen Maputosta ja tutkija Tapani Stipa Merentutkimuslaitokselta.

IOC:n 23. yleiskokous pidettiin 21.–30.6.2005 Pariisissa, UNESCO:n päämajassa. Vaikka käsittelyn kohteena oli IOC:n koko toiminta, keskustelua ja hallitsivat edelleen tsunamiin liittyvät asiat. Suomen osalta voitiin todeta vahva osallistuminen varoitusjärjestelmän kehittämisessä. Pohjoismaiden kesken sovittu vuorottelujärjestelmän mukaisesti Suomi, Ruotsi ja Tanska tukivat yhdessä Norjan ehdokkuutta komission toimeenpanevaana komiteaan, mikä johtikin haluttuun tulokseen.

Suomalainen tutkimuslaitoksista ja yrityksistä koostuvan ennakkovaroitusryhmän edustaja allekirjoitti 21.7.2005 yhteistyösopimuksen Thaimaan ICT-ministeriön kanssa suurlähettiläs Backströmin todistaessa tilaisuutta. Pitkälti capacity building-toiminnaksi katsottavissa oleva yhteistyö saatettiin päätökseen joulukuussa 2005 ja tuotti kolme yhteensä noin 500-sivuista raporttia.

Unescon yleiskokouksessa käsiteltiin globaaliin tsunamivaroitusjärjestelmään liittyvää päätösasiakirjaa 33C/39. Suomen aloitteesta

© Adam Rogers/United Nations Capital Development Fund

Thaimaalainen Ban Phot kertoo pienluottojen avulla hankittujen aurinkokennojen hyödyttävän 20 perhettä. Lisäksi perheet tienaaavat 30 000 bhatia (noin 675 US dollaria) ylimääräistä vuodessa. Phot sanoo ylimääräisen rahan menevän lasten koulunkäyntiin, ruokaan ja talojen kunnostukseen.

mainittuun dokumenttiin liittyvään päätöslauselmaan saatiin maininta kehitettävien varoitusjärjestelmien monikäyttöisyydestä.

IOC:n hallitustenvälisen Pohjois-Atlantin, Välimeren ja niihin liittyvien merien tsunamivaroitusjärjestelmän (NEAMTWS) koordinaatioryhmän (ICG/NEAMTWS) kokous järjestettiin 21.–22.11.2005 Roomassa. Kokous käynnisti NEAMTWS:n ja päätti sen olevan täysimittaisessa toiminnassa vuoden 2007 lopussa. Suomea edusti kokouksessa Tapani Stipa Merentutkimuslaitokselta.

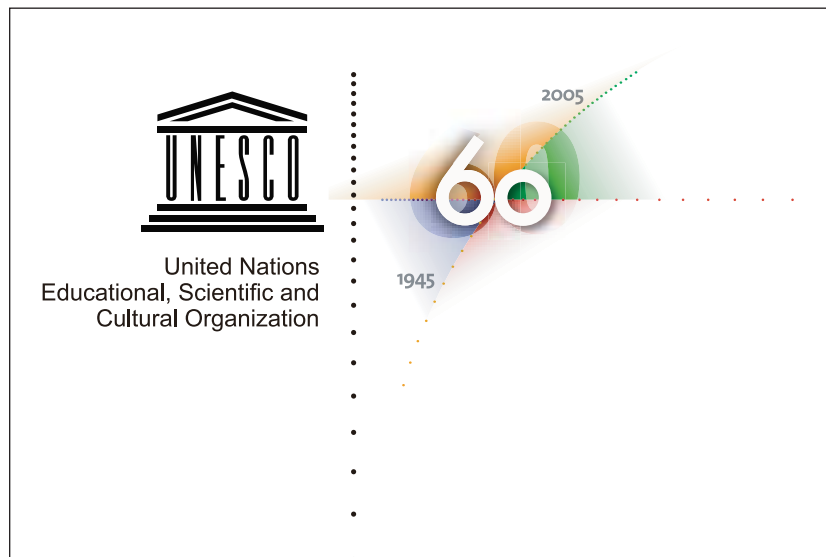
Suomi ei osallistunut tarkkailijana Intian valtameren varoitusjärjestelmän koordinaatioryhmän kahteen kokoukseen (elokuun 2005 alussa Perthissä ja joulukuun alussa Hyberabadissa Intiassa). Kolmas kokous järjestetään Balissa heinäkuun lopulla 2006, jolloin myös virallisesti avataan Intian Valtameren tsunamivaroitusjärjestelmä.

Professori Kari Hakapää Lapin Yliopistosta jatkoi IOC:n merioikeudellisen ABE-LOS-työryhmän "practical guidelines" dokumentin laatimisen koordinoitua. Merentutkimuslaitos tuki hänen työtään yhteisten palaverien ja kirjeenvaihdon kautta.

Kansainvälinen Fysiikan Vuosi 2005/World Year of Physics 2005

*Professori Keijo Hämäläinen,
Helsingin yliopisto, Suomen fyysikkoseuran puheenjohtaja*

YK julisti yleiskokouksessaan 10.6.2004 vuoden 2005 kansainväliseksi fysiikan vuodeksi (World Year of Physics). Teemavuoden taustalla olivat kansainväliset fysiikan organisaatiot sekä Unesco. Maailman fyysikkojärjestöt

kaikilla mantereilla ovat olleet mukana tukemassa juhlavuotta; varsinaisia tapahtumia ovat järjestäneet koulut, korkeakoulut, tiedekeskukset sekä monet tukiyhteisöt.

Kansainvälisenä motivaationa teemavuoden järjestämiseen on ollut se, että suuren yleisön tietous fysiikan laajemmasta tutkimusproblematiikasta ja tutkimuksen yhteiskunnallisesta merkityksestä on heikentynyt. Tämä heijastuu maailmanlaajuisesti kaikilla kouluasteilla fysiikan samoin kuin muidenkin eksaktien luonnontieteiden ja matematiikan opiskelijamäärien vähenemisenä samalla kun tarve alan osaajista kasvaa. Ongelma koskettaa sekä korkean teknologian teollisuusmaita että kehittyviä maita. Fysiikka koetaan usein vaikeana, arkitodellisuudesta irrallisena eikä fysiikkaa nähdä yleissivistävänä oppina, jonka ymmärtäminen antaa yksilölle hyödyllistä taustaosaamista valitsemallaan uralla ja jokapäiväiseen arkeen. Suomessa tämä konkretisoituu käytännössä lukiossa, jossa pitkän matematiikan ja fysiikan poisjättäminen ei ainoastaan rajoita ratkaisevasti tulevia uravalintoja vaan jättää myös matemaattisluonnontieteelliseen yleissivistykseen merkittävän aukon. Fysiikan vuoden tarkoituksena on ollut lisätä ihmisten tietoisuutta fysiikasta ja yleistä kiinnostusta luonnontieteisiin. Kohderyhminä ovat ol-

leet koululaiset, lukiolaiset, opiskelijat sekä suuri yleisö.

Vuosi 2005 valittiin teemavuodeksi historiallisista syistä. Tällöin tuli kuluneeksi 100 vuotta Albert Einsteinin mullistavien tieteellisten artikkeleiden julkistamisesta, jotka muodostivat pohjan modernille fysiikalle. Näistä suurelle yleisölle tunnetuin lienee suhteellisuusteoria, joka muutti käsitystämme ajasta. Kaava $E=mc^2$ lienee suurelle yleisölle tunnetuin fysiikan kaava vaikka käytännössä monelle sen todellinen sisältö on täysi mysteeri. Albert Einstein on kiistatta yksi historian merkittävimmistä tiedemiehistä ja maailmankuvamme mullistajista. Vaikka Einstein tuokin fysiikan alalle lahjakkaimpia ja haasteita kaipaavia nuoria on samalla ehkä Einsteinin nostaminen kulttiasemaan osaltaan ollut vahvistamassa sitä harhakuvaa, että pitää olla nero ymmärtääkseen fysiikan saloja. Yksi fysiikan vuoden viesti kaikille voisikin olla se, että fysiikkaa voi ymmärtää ja hyödyntää monella eri osaamistasolla.

Suomessa juhlavuoden tapahtumia on koordinoitunut Suomen Fyysikkoseura. Yhteistyökumppaneina ovat olleet muun muassa Helsingin yliopiston LUMA-keskus, Opetushallitus, Suomen Akatemia, Suomen matemaatikko-, fyysikko- ja tietojenkäsittelytieteilijäliitto, Matemaattisten aineiden opettajien liitto, Fysiikan

opiskelijat ry, Teknologiateollisuus ry, Teknillistieteelliset Akatemit (FACTE), Tiede-lehti ja Tiedekeskus Heureka. Toimintaa ovat lisäksi tukeneet monet eri säätiöt ja julkisyhteisöt.

Fysiikan vuosi lähti käyntiin Unescon järjestämällä kansainvälisellä juhlallisella avajaistapahtumalla Pariisissa Unescon päämajassa 13.–14.1.2005. Kokoukseen osallistui Suomesta kahdeksan nuorta fysiikan opiskelijaa, jotka saivat nauttia useita Nobel-tason luennoista. Vuoden aikana järjestettiin maailmalla tuhansia ja Suomessakin useita kymmeniä teemavuoden tapahtumia. Vuoden aikana fysiikka oli korostetusti näkyvillä esimerkiksi Tieteen Päivillä sekä monissa muissa kulttuuri- ja tiedeta-
pahtumissa. Tämän lisäksi järjestettiin erillisiä aktiviteetteja lapsille ja nuorille kaikilla kouluasteilla sekä fysiikkaa popularisoivia yleisötapauksia. Yksi onnistuneimmista tapahtumista oli "Fyssaa assalla" -show, joka Helsingin päärautatieaseman hallissa ilahdutti

tuhansien matkustajien arkipäivää. Suomessa vuosi huipentui joulukuussa Tiedekeskus Heurekassa järjestettyyn "Fysiikan yöhön", jossa tarjottiin sekä viihteellistä että vakavaa tiedeohjelmaa koko perheelle myöhään yöhön. Juhlavuosi lisäsi merkittäväällä tavalla fysiikan positiivista näkyvyyttä kaikissa medioissa.

Kansainvälisesti fysiikan vuosi oli suurmenestys ja myös Suomessa melko pienillä resursseilla saatiin järjestetyksi pääosin talkoovoimin erinomaisesti onnistuneita tapahtumia. Vuoden ehkä tärkein anti realisoituu kuitenkin vasta lähivuosina, kun teemavuoden aikana saatiin kehitettyä hyviä toimintamalleja sekä luotiin kansainvälinen ja kansallinen verkosto asiasta innostuneiden välille. Euroopan fyysikkoseura onkin jatkamassa toimintaa "Beyond WYP2005"-teeman alla.

www.wyp2005.helsinki.fi

3.3. KULTTUURI JA VIESTINTÄ

Virtual Literary Society

Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskus FILL ja Unesco järjestivät yhteistyönä n. 50 asiantuntijan virtuaalikirjallisuuskollokvion 20.5. pohtimaan internetin mahdollisuuksia käännöskirjallisuuden ja sen tukimuotojen promootiotyössä. Alustavan keskustelun pohjalta tuli kirjallisuusorganisaation kesken miettiä tulevaisuuden yhteistyötä, sitä miten näin luotu verkko tulevaisuudessa toimii ja miten internetin käyttöä monipuolisesti tehostetaan näiden organisaatioiden tiedotus- ja muussa promootiotyössä sekä niiden keskinäisessä yhteydenpidossa. Lopputuloksena hankkeesta on toimiva ja kattava yhteistyöverkko, jonka "omistus" siirtyy Unescolle.

<http://dbgw.finlit.fi/fili/fi/toiminta/toiminta-1.html>

Kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelua ja edistämistä koskeva sopimus

Unescon yleiskokous hyväksyi loka-kuussa kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelua ja edistämistä koskevan sopimuksen (Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions) laajalla kannatuksella: lopullinen äänestystulos oli 148 puolesta, kaksi vastaan, neljän maan pidättäytyessä. Sopimus on kulttuuripoliittisena yleissopimuksena ensimmäinen laatuaan ja se on siten jo vertauskuvallisesti aivan erityisen tärkeä.

© Adam Rogers/United Nations Capital Development Fund

UNCDF tukee Nigeriassa pienluottojen saantia MicroStart-ohjelmalla.

© Adam Rogers/United Nations Capital Development Fund

Laajalle levinnyt köyhyys ja toimivan infrastruktuurin puute ovat tuhoisasta sisällissodasta kärsineelle Mosambikille valtavia haasteita matkalla kohti kestävää tulevaisuutta. Maa pyrkii haasteista huolimatta jälleenrakennuksen ohella huolehtimaan kasvavan väestönsä tarpeista. UNCDF on mukana auttamassa tässä työssä.

Sopimus kohdistuu sellaisiin politiikkoihin ja toimiin, joilla sopimusosapuolet suojelevat ja edistävät kulttuuri-ilmausten moninaisuutta. Sopimus tunnustaa ja vahvistaa kulttuurituotteiden ja palvelujen erityisluonteen niin kansainvälisen kaupan kohteina kuin arvojen ja merkitysten välittäjinä. Lisäksi sopimus velvoittaa osapuolet kansainväliseen yhteistyöhön kestäväen kehityksen ja köyhyyden vähentämisen hengessä, tiedonvälitykseen ja tiedonjakamiseen, kansalaisyhteiskunnan kannustamiseen mukaan sopimuksen toteuttamiseen, uhanalaisten kulttuuri-ilmaisujen tukemiseen ja kehittyvien maiden aseman erityiseen huomioonottamiseen (*preferential treatment*).

Suojelun, edistämisen ja tukemisen mekanismeilla sopimus pyrkii lisäämään valinnanmahdollisuuksia vapaan tiedonkulun kautta. Sopi-

mus kohdistaa ennennäkemättömän huomion kehitysmaiden kulttuurisen kapasiteetin lisäämiseen.

Välimerellinen painotus

Vuosi 2005 oli Euroopan unionin ja sen Välimeren maiden kumppanuusmaille tärkeä. Vuosi olikin julistettu Välimeren vuodeksi. Huhtikuussa 2005 ovensa avasi Anna Lindh -säätiö, jonka tarkoitus on edistää kulttuurien välistä vuoropuhelua Euro-Välimeri-alueella. Syksyllä puolestaan tuli kuluneeksi kymmenen vuotta alkuperäisestä Barcelonan julistuksesta, joka aloitti nk. Barcelona-prosessin edistämään EU:n ja Välimeren muilla rannoilla sijaitsevien maiden yhteistyötä. Tampereen rauhan- ja konfliktitutkimuskeskuksen Välimeri-projekti on Anna Lindh -säätiön verkoston Suomen yhteyspiste, josta vastaa dosentti

Tuomo Melasuo. Dosentti Melasuo vieraili toimikunnan kokouksessa, jossa keskusteltiin laajemmin kulttuurien välisestä dialogista ja Unescon ja Anna Lindh -säätiön välisestä yhteistyöstä.

Lisätietoja:

www.euromedalex.org.

Erityisneuvonantaja Adolf Ogi Suomessa

YK-erityisneuvonantaja Adolf Ogi vieraili Suomessa 8.–9.3. YK:n liikuntakasvatuksen teemavuoden johdosta. Erityisneuvonantaja Ogi osallistui Helsingissä 9.3. pidettyyn seminaariin "Urheilun maailmankansalaiset - liikunnalla globaalia kehitystä".

Kehitysmaat alakynnessä kulttuurikaupankäynnissä

Uneson tilastoinstituutti julkaisi 15.12.2005 raportin, jonka mukaan kolme maata – Iso-Britannia, Yhdysvallat ja Kiina – tuotti 40 prosenttia maailman kulttuurikaupankäynnin kohteista 2000-luvun alussa. Latinalaisen Amerikan ja Afrikan yhteensä laskettu osuus sen sijaan on alle neljä prosenttia. Raportti analysoi tiettyjen tuotteiden rajat ylittävää kaupankäyntiä noin 120 maassa.

Maailmanlaajuisesti jyrkässä kasvussa olevan kulttuuriteollisuuden markkina-arvoksi on arvioitu 1,3 biljoonaa US dollaria. Raportin mukaan vuosien 1994 ja 2002 välillä maasta toiseen suuntautunut kulttuuriteollisuuden kauppa lisääntyi 38 miljardista 60 miljardiin US dollariin.

Unescon pääjohtaja Matsuura toteaa raporttiin liittyen globalisaation tuovan suuria mahdollisuuksia maailman maille jakaa kulttuuriperintöään ja luovuttaa, mutta toteaa myös olevan maita, jotka eivät pysty kääntämään tilaisuutta hyödykseen. "Ilman tukea osallistua kaupankäyntiin näiden maiden äänet jäävät syrjäisiksi ja eristyneiksi", Matsuura huomauttaa.

Raportti analysoi kauppavirtoja siivuttamalla tuotteet mm. sellaisiin alaryhmiin, kuten painotuotteet, äänitetty media, kuvataiteet ja audiovisuaalinen media. Niin kirjoja kuin sanoma- ja aikakauslehtiä sisältävän painotuotteiden ryhmän osuus koko kulttuuriteollisuuden kaupasta oli 31 %. Kirjojen osalta maailman suurimmat viejät olivat Yhdysvallat, Iso-Britannia ja Saksa, jotka yhdessä muodostivat lähes puolet maailman viennistä.

Äänitetyn median osuus oli 32 %, ja myös siinä dominoivat Yhdysvallat,

Saksa ja Iso-Britannia, jota suurempi viejä alalla kuitenkin oli Irlanti. Yhdessä edellä mainitut maat vastaavat puolesta maailman vientiluvuista. Kuvataiteissa Yhdysvaltojen, Iso-Britannian ja Saksan rinnalla suuria viejiä ovat myös Kiina ja Sveitsi.

Audiovisuaalisen teollisuuden osalta raportin luvut kertovat lähinnä videopeleistä, ei niinkään tv- ja elokuvaviennistä, sillä raportin data on kerätty tullitiedoista, joissa esimerkiksi elokuvan Master-kopion ilmoitetusta nimellishinnasta ei ole mahdollista vetää pitkälle meneviä johtopäätöksiä. Kiina, Japani, Meksiko, Unkari ja Saksa vastaavat tällä alalla yhdessä lähes 80 % maailman viennistä.

Erityisesti kulttuuripalveluihin liittyvän aineiston puutteista huolimatta raportti on ensi askel kohti luotettavaa kuvaa kulttuuriteollisuuden tuotteiden virtauksista maailmalla. Kuva on kuitenkin vain osittainen. Yleiskokouksessa lokakuussa hyväksytyyn kulttuuridiversiteettisopimuksen hengen mukaisesti Unesco jatkaa työtään kulttuurin ja sen ilmentymien mittaamiseksi.

*Raportti ladattavissa Unescon tilastoinstituutin sivuilta:
www.uis.unesco.org*

Unesco ja "Digital Divide"

Internetistä on kirjoitettu paljon "tiedon valtatiestä" ja "maailmankylän" yhdistäjänä. Netin käyttöönoton on katsottu hyödyttävän myös maailman köyhempiä maita suuressa määrin lukemattomien laadukkaiden tietokantojen, korkeatasoisen koulutuksen, online-kurssien ja muun tietoyhteiskuntaan vievää tietä ta-

soittavan toiminnan muodossa. Toiset ovat visioineet köyhempien maiden tekevän hurjan "kehityshyppyn" ottaessaan informaatioteknologian avulla jälkiteollistuneet maat kiinni kehityksessä. Muun muassa YK:n kehitysohjelma UNDP totesi vuonna 2001 raportissaan teknologisten verkostojen luovan edellytyksiä saavuttaa sellaista kehitystä vuosikymmenessä, mikä aiemmin kesti sukupolvia.

Muutamaa vuotta myöhemmin innostus on laantunut jonkin verran. Työkaluna ihmiset valtavaan tietomäärään välittömästi yhdistävä teknologia on yhtä lupaava kuin aiemminkin, mutta samalla on alettu tiedostaa paremmin niitä haasteita, joiden ratkaiseminen on edellytys tietoon pääsyn takaamiseksi kaikille. Itse asiassa termin Digital Divide ("tietokuilu") tarkoittama vauraiden ja köyhien maiden välinen teknologinen ero on kasvanut viime vuosina. Väitettä tukevat konkreettiset luvut, joiden mukaan kehittyneissä maissa noin joka kolmas henkilö omistaa tietokoneen, kun Afrikassa luku on noin yksi sadasta kolmestakymmenestä; vuonna 2003 alle 20 prosenttia maailman väestöstä edusti yli 90 prosenttia internetin käyttäjistä, ja jopa kolmannes maailman väestöstä elää vailla sähköverkkoa.

Tämä vähemmän positiivinen näkemys on ollut myös tietoyhteiskunnan huippukokouksen WSIS:n lähtökohtana vuosina 2003 Genevessä ja 2005 Tunisissa. Huippukokouksessa Unesco päätyi mm. hallitusten ja kansalais- ja muiden järjestöjen kanssa samaan johtopäätökseen: kuilu on kurottavissa umpeen, mikäli saavutetaan yksimielisyys niistä keinoista, joilla tähän pyritään. Huippukokouksessa hyväksyttiin asiaa koskeva julistus ja 28-kohtainen toimintaohjelma,

joilla rohkaistaan maailmanlaajuista tietoon pääsyä, kulttuurista ja kielellistä moninaisuutta ja ajatusten vapaata vaihtoa verkon välityksellä.

Huippukokouksen konkreettisenä tuloksena voidaan mainita myös maaliskuussa 2005 Geneveen luotu erityinen Digital Solidarity Fund, jonka tehtävänä on muuntaa Etelän ja Pohjoisen välinen digitaalinen kuilu digitaalisiksi mahdollisuuksiksi edistää rauhaa, kestävää kehitystä, demokratiaa sekä hyvää hallintotapaa.

On tärkeää muistaa, ettei tietoyhteiskunta ole vain tiedonvälitystä tai sitä mahdollistavia laitteita. Lukutaito on luonnollisesti ehdoton ennakkoehto uusien tekniikoiden mahdollistamalle tiedonvälitykselle. Uusimman tietokoneen omistajalle ei ole hienoista ohjelmistoista hyötyä, jollei hän tiedä mitä niillä tehdä tai mitä tietoa on saatavilla. Tähän liittyen YK onkin julistanut vuodet 2003–2014 lukutaidon vuosikymmeneksi. Vuoden 2005 teema oli lukutaito ja kestävä kehitys.

Digital Solidarity Fundin verkkosivut: www.dsf-fsn.org

Lisätietoa lukutaidon vuosikymmenestä: www.unesco.org/education/litdecade

4. HYÖDYLLISTÄ TIETOA UNESCOSTA

SUOMEN PYSYVÄ UNESCO-EDUSTUSTO PARIISISSA

Pysyvän edustajan sijainen, ministerineuvos Pia Hillo, Suomen pysyvä edustusto

Suomen Pariisissa toimiva Pysyvä Unesco-edustusto toimii hallinnollisesti Pariisissa olevan Suomen OECD-edustuston alaisuudessa. Suomen pysyvä Unesco-edustaja on s/s Pertti Majanen. Unesco-edustustossa on lisäksi yksi ns. lähetetty virkamies, yksi assistentti/sihtööri ja vuosittain kolme-neljä korkeakouluharjoittelijaa.

Pysyvällä Unesco-edustustolla on ensisijaisesti koordinoiva rooli ja se toimii tiiviissä yhteistyössä ulkoasiainministeriön, opetusministeriön, Suomen kansallisen Unesco-toimikunnan sekä muiden Unescon toimialaan liittyviä kysymyksiä käsittelevien viranomaisten kanssa. Edustusto osallistuu Unescon eri sektoreiden toimintaan, kokouksiin ja neuvotteluihin. Näistä tärkeimpiä ovat joka toinen vuosi järjestettävä yleiskokous ja kaksi kertaa vuodessa järjestettävä Unescon hallintoneuvoston kokous, säännöllisesti pidettävät EU-koordinaatiokokoukset, pohjoismaiset kokoukset sekä Unescon viiden eri sektorin järjestämät, eri asiakysymyksiä koskevat kokoukset, neuvottelut ja informaatiotilaisuudet.

Edustuston viiteryhmistä tärkein on EU, jonka toiminta Unescossa on erittäin tiivistä. Toisena tärkeänä viiteryhmänä Unescossa on perinteisesti pohjoismainen ryhmä. Edustusto on toimialaansa kuuluvissa kysymyksissä tiiviissä yhteistyössä myös Brysselissä olevan Pysyvän EU-edustuston ja New Yorkissa olevan Pysyvän YK-edustuston kanssa.

Suomi toimi vuonna 2005 so. myös Unescon 33. yleiskokouksen aikana vaaliryhmä I puheenjohtajana. Suomi toimii vuonna 2006 EU:n puheenjohtajajana. Edustustolla on ao. puheenjohtajuuksiin liittyvien tehtävien hoidossa keskeinen rooli.

Suomen maksuosuus ja muu tuki

Suomen jäsenmaksu Unescolle maksetaan opetusministeriön määrärahoista.

Vuonna 2005 Suomen jäsenmaksuosuus oli 1 344 725 euroa.

Maailmanperintörahostolle maksettiin vuosittaista tukea 12 418 euroa. Suomen vapaaehtoinen, ns. budjetin ulkopuolinen tuki Unescolle suoritetaan ulkoasiainministeriön määrärahoista. Vuonna 2005 vapaaehtoista tukea myönnettiin Koulutusta kaikille -prosessille (Education for All, EFA) 635 000 euroa, kansainväliselle viestinnän kehittämisohjelmalle (IPDC) 100 000 euroa ja kansainväliselle koulutussuunnitteluintituutille (IIEP) 100 000 euroa.

Unescon sihteeristö ja harjoittelu Unescossa

Sihteeristöä johtaa pääjohtaja, joka nimittää sihteeristön muun henkilökunnan. Nykyinen pääjohtaja Koichiro Matsuura valittiin uudelleen umpeutuneen kuusivuotiskautensa päätteeksi yleiskokouksessa jatkaamaan pääjohtajana myös seuraava kausi. Tällä kertaa kausi on järjestön viimeaikaisista uudistuksista johtuen aiemman kuuden vuoden sijasta neljä vuotta. Unescon sihteeristössä ja kentällä työskentelee noin 2 000 henkilöä. Unescoon on mahdollista päästä palkattomaan harjoitteluun

1–3 kuukaudeksi (Individual Internships Programme). Harjoittelu on tarkoitettu jatko-opiskelijoille, tutkijoille ja virkamiehille.

Hakemuslomakkeen tilausohje löytyy Unescon verkkosivuilta. Lisätietoja Unescon viroista ja harjoittelusta: www.unesco.org/joining/index.shtml www.unesco.org/general/eng/about/interne.shtml

Suomalaiset Unescossa

Vuonna 2005 Unescon sihteeristössä ovat työskennelleet Anssi Yli-Hietanen Senior Treasury Officerina, Katja Konkola henkilöstövirkamiehenä henkilöstöosastolla, Tarja Turtia apulaisohjelma-asiantuntijana viestintäsektorilla, Eero Porko hankintavirkamiehenä hallintosektorilla, Ulla Kalha apulaisohjelma-asiantuntijana kasvatusektorilla, Marjaana Kokkonen ohjelma-asiantuntijana maailmanperintökeskuksessa, Annukka Lipponen apulaisohjelma-asiantuntijana tiedesektorilla, Tove Ekman apulaisasiantuntijana kasvatusektorilla (kesään 2005 saakka), Julia Korkman apulaisasiantuntijana kasvatusektorilla, Soila Monaco apulaisasiantuntijana henkilöstöosastolla (helmikuuhun 2005 saakka), Riikka Vuorela apulaisasiantuntijana Unescon Bangkokin toimistossa, Tiina Greggilä-Jouini toimistotyöntekijänä viestintäsektorilla, Antti Kuusi viestintäneuvonantajana Unescon Ramallahin toimistossa (30.9.2005 saakka), Irmeli Seipäjärvi viestintäneuvonantajana Unescon Ramallahin toimistossa (17.10.2005 alkaen), Tarja Virtanen viestintäneuvonantajana Unescon New Delhin kenttätoimistossa sekä Katja Frostell Castro Assistant Publications

Officerina Unescon tilastoinstituutti UIS:ssä.

Vuonna 2005 harjoittelijoina Unescon sihteeristössä työskentelivät Leena Aholainen viestintäsektorilla (9.5.–9.9.), Eeva Taimisto yhteiskuntatieteiden sektorilla (30.5.–30.9.), Heini Hulkkonen yhteiskuntatieteiden sektorilla (1.10.2005–1.1.2006) sekä Suvi Mellavuo kasvatusektorilla (10.10.–30.12.).

Pysyvä edustusto

Suomen pysyvänä edustajana Unescossa aloitti työnsä 1.9. suurlähettiläs Pertti Majanen, joka seurasi tehtäväänsään suurlähettiläs Esko Hamiloa.

Edustustossa ovat lisäksi työskennelleet pysyvän edustajan sijaisena ministerineuvos Pia Hillo, sihteeri Marja Richard sekä harjoittelijoina Henri Purje Helsingin yliopistosta 1.4.–31.5., Tiina Huotari Jyväskylän yliopistosta 1.6.–31.7. sekä Elina Wallin Tampereen yliopistosta 1.9.–30.11.

Töihin Unescoon

Unesco tarjoaa laajan valikoiman työmahdollisuuksia, joihin useimmiten valikoituu asiantuntijoita järjestön päätoimialoilta – kulttuurin, kasvatuksen, tieteiden ja viestinnän aloilta. Työmahdollisuuksia on kuitenkin myös hallinnon, rahoituksen, henkilöstöasioiden ja viestintäteknologian aloilla.

Lisää Unescossa työskentelystä osoitteessa: www.unesco.org/per/

Yhteystiedot

Suomen Unesco-toimikunta
Opetusministeriö
Kansainvälisten asiain sihteeristö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO
Puh. 09-160 04, fax 09-1607 6980
Sähköposti: unesco@minedu.fi
<http://www.minedu.fi/opm/unesco>

UNESCO
7, place de Fontenoy
F-75352 Paris 07 SP
fax +33-1-44 49 06 92
<http://www.unesco.org>

VALTIONEUVOSTON ASETUS

SUOMEN UNESCO-TOIMIKUNNASTA 1262 / 2002

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, säädetään 11 päivänä kesäkuuta 1999 annetun perustuslain 119 §:n nojalla:

1 §

Suomen ja Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön, jäljempänä Unesco, välisten yhteyksien hoidossa avustaa opetusministeriötä Suomen Unesco-toimikunta, joka toimii Unescon Suomen puolesta 10 päivänä lokakuuta 1956 allekirjoitetun perussäännön mukaisena kansallisena neuvona antavana asiantuntijatoimikuntana ja yhteistoimintaelimenä.

2 §

Unesco-toimikunnan tulee antaa opetusministeriölle ja valtioneuvostolle lausuntoja ja tehdä aloitteita asioista, jotka koskevat:

- 1) toimenpiteitä, jotka aiheutuvat Unescon yleiskokousten ja hallintoelinten sekä Unescon järjestämien kansainvälisten kokousten ja neuvottelujen päätöksistä ja suosituksista Suomessa;
- 2) Unescon toimintaan liittyviä muita laajakantoisia ja periaatteellisia kysymyksiä;
- 3) Suomen edustusta Unescon yleiskokouksissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- 4) muita Unescon toimialoja koskevia kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä, jotka opetusministeriö määrää toimikunnan käsiteltäviksi; sekä
- 5) Unescon päämäärien ja toiminnan tunnetuksi tekemistä.

3 §

Unesco-toimikunnan tulee vuosittain tehdä ehdotus toimintasuunnitelmaksi ja antaa kertomus edellisen vuoden toiminnasta.

4 §

Valtioneuvosto kutsuu Unesco-toimikuntaan puheenjohtajan. Lisäksi valtioneuvosto kutsuu toimikuntaan enintään yksitoista muuta jäsentä, joiden tulee edustaa Unescon toiminnan eri aloja.

Toimikunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Jäsenten lisäksi opetusministeriö kutsuu toimikuntaan, sitä ensin kuultuaan, tarvittavan määrän asiantuntijoita. Opetusministeriön ja ulkoasiainministeriön edustajilla on oikeus olla toimikunnan kokouksissa läsnä ja heillä on niissä puhevalta.

5 §

Unesco-toimikunta kokoontuu kokouksen puheenjohtajan kutsusta ja on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtajan lisäksi viisi muuta jäsentä on saapuvilla. Äänestettäessä asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni.

6 §

Unesco-toimikunnan puheenjohtajan ja jäsenten toimiaika on neljä kalenterivuotta kerrallaan. Jos puheenjohtaja tai jäsen eroaa kesken toimikauden, kutsuu opetusministeriö hänen tilalleen uuden puheenjohtajan tai jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

7 §

Unesco-toimikunnan sihteeristötehtävistä vastaa opetusministeriö. Toimikunnan pääsihteerinä toimii opetusministeriön määräämä virkamies, joka hoitaa tehtävää virkatehtävänä.

8 §

Unesco-toimikunta voi asioiden valmistelua varten asettaa työvaliokunnan.

Toimikunta voi järjestäytyä tehtäviensä, Unescon ohjelmien ja toimialojen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla jaostoihin tai työryhmiin, joiden puheenjohtajat toimikunta valitsee. Unesco-toimikunnalla on oikeus käyttää toimikuntaan kuulumattomia asiantuntijoita.

9 §

Unesco-toimikunnan puheenjohtajalle, jäsenille ja sihteerille sekä asiantuntijoille voidaan suorittaa kokouspalkkiota ja matkakustannusten korvausta opetusministeriön määräysten mukaan.

10 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003. Tällä asetuksella kumotaan Suomen Unesco-toimikunnasta 11 päivänä maaliskuuta 1966 annettu asetus (163/1966) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin. Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2002

Kulttuuriministeri *Kaarina Dromberg*
Vanhempi hallitussihteeri Fredrik Forsberg

DOKUMENTAATIOKESKUKSET

Archives (BSS/AM)

Tel. (33-1) 45 68 19 50/55

E-mail: archives@unesco.org

Costal Areas and Small Islands

Tel. (33-1) 45 68 39 34

E-mail: c.nollet@unesco.org

Communication

Tel. (33-1) 45 68 42 67

E-mail: n.nguyen-van@unesco.org

Culture

Tel. (33-1) 45 68 43 43

E-mail: culture.doc@unesco.org

Education

Tel. (33-1) 45 68 10 29

E-mail: sdi@unesco.org

Information et Informatics

Tel. (33-1) 45 68 55 82

E-mail: g.mensah@unesco.org

Information about Unesco

Tel. (33-1) 45 68 16 81

E-mail: p.morel-vasquez@unesco.org

Library

Tel. (33-1) 45 68 03 56

E-mail: library@unesco.org

MAB - Man and the Biosphere

Tel. (33-1) 45 68 40 59

E-mail: mab@unesco.org

Natural Sciences

Tel. (33-1) 45 68 40 17

E-mail: p.murugaiyan@unesco.org

Oceanography

Tel. (33-1) 45 68 39 82

E-mail: p.boned@unesco.org

Photo Library

Tel. (33-1) 45 68 16 91

E-mail: photobank@unesco.org

Studio Radio-TV, Archives, Audiovisual

Tel. (33-1) 45 68 00 68

E-mail: studio@unesco.org

Social and Human Sciences

Tel. (33-1) 45 68 38 07

E-mail: dare@unesco.org

Statistics

Tel. (1-514) 343- 68 80

E-mail: uis.resource-centre@unesco.org

Hydrology

Tel. (33-1) 45 68 40 04

E-mail: ihp@unesco.org

World Heritage

Tel. (33-1) 45 68 18 76

E-mail: wh-info@unesco.org

Youth Coordination

Tel. (33-1) 45 68 16 54

E-mail: ucj@unesco.org

UNESCON SIHTEERISTÖN ORGANISAATIO

